

§ 79

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle velvoitteen asettamatta jättämistä koskevasta ympäristö- ja lupajaoston päätöksestä tehdyn valituksen johdosta

HEL 2020-000381 T 10 04 10

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antoi Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon.

Ympäristö- ja lupajaosto päätti 13.2.2020 äänestyksen jälkeen (äänin 5-3) vastoin päätösehdotusta olla asettamatta velvoitetta osoitteessa Runeberginkatu 60, asuinkerrostalon toisen kerroksen toimistotilojen ikkunoissa sijaitsevien valomainosten poistamiseksi.

Helsingin kaupunki on tämän vuoksi valittanut ympäristö- ja lupajaoston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen ja vaatii jaoston tekemän päätöksen kumoamista ja asian palauttamista jaostolle uudelleen käsiteltäväksi. Valituksen perustelut käyvät ilmi valituskirjelmästä.

Valituksenalaiseen päätökseen liittyvässä päätösehdotuksessa rakennusvalvontapalvelut on selostanut asiaan liittyvät maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön säännökset sekä perustellut päätösehdotuksensa velvoitteen asettamiseksi kattavasti. Näihin perusteluihin ei ole lisättävää. Kaupungin tekemässä valituksessa yhdytään näihin päätösehdotuksen perusteluihin.

Ympäristö- ja lupajaosto on päätöksessään muun ohella todennut, että kotimaisia pienyrittäjiä tulee kohdella samalla tavalla kuin monikansallisia suuryrityksiä ja että Helsingin kivijalkayrittäjät ovat riippuvaisia ikkunamainosten tuomista tuloista, joiden turvin he voivat maksaa liiketilojen korkeita vuokria. Lisäksi jaosto on todennut, että Helsingin keskustan pitäminen elinvoimaisena on kaupungin strategian mukaista, eikä jaosto halua heikentää pienyrittäjien asemaa suuryritysten kustannuksella.

Rakennuslautakunnan hyväksymä rakentamistapaohje, johon päätösehdotus säännösten lisäksi perustui, kohtelee kaikkia kiinteistönhaltijoita ja mainoslaiteyrittäjiä samalla tavalla. Päätösehdotuksessa ja rakennuslautakunnan rakentamistapaohjeessa ei ole yrittäjiä asetettu eri asemaan yrittäjien koon ja/tai kotimaan perusteella.

23.04.2020

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Ympäristö- ja lupajaoston tehtävät ja toimivalta perustuvat maankäyttö- ja rakennuslakiin. Näiden säännösten mukaan ympäristö- ja lupajaostolla ei ole toimivaltaa tehdä velvoitepäätöksiä elinkeinopoliittisilla ja/tai kilpailupoliittisilla perusteilla. Elinkeinopoliittiset- ja kilpailupoliittiset päätökset tehdään muualla kaupungin organisaatiossa, kuten kaupunginhallituksen elinkeinojaostossa. Ympäristö- ja lupajaosto on tämän vuoksi ylittänyt maankäyttö- ja rakennuslaissa jaostolle annetun toimivallan ja toiminut hallintolain 6 §:n vastaisesti, kuten kaupungin valituksessa on todettu.

Helsingin kaupunki ja kaupungin rakennusvalvontapalvelut noudattavat voimassa olevia säännöksiä. Säännöksiä ei voida jättää noudattamatta sillä perusteella, että näin pidetään kaupungin keskusta elinvoimaisena ja/tai tuetaan kivijalkayrittäjiä. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan velvoitepäätökset tehdään oikeusharkinnalla eikä poliittisella tarkoituksenmukaisuusharkinnalla.

Helsingin kaupunkiympäristölautakunta, kaupunginhallitus ja viimeksi kaupunginvaltuusto 27.11.2019 ovat yksimielisesti päättäneet, että digitaalisten mainoslaitteiden määrän voimakkaasti kasvaessa niillä on entistä suurempi vaikutus kaupunkikuvaan. Mainoslaitteiden valvonta on saatettava kuntoon ja luvasta poikkeavan käytön/toiminnan sanktioinnin mahdollisuus selvitetään.

Kaupunginvaltuuston linjauksen pohjalta rakennusvalvontapalvelut on tehostanut digitaalisten mainoslaitteiden valvontaa. Jos asioita ei neuvonnalla ja ohjauksella saada kuntoon, joissakin tapauksissa se johtaa siihen, että rakennusvalvontapalvelut joutuu esittämään ympäristö- ja lupajaostolle uhkasakkovelvoitteen asettamista luvattoman ja häiritsevän mainoslaitteen poistamiseksi.

Ottaen huomioon kaupungin valituksen ja siinä esitetyt perustelut on perusteltua, että jaosto käsittelee asian uudelleen. Tämän vuoksi jaosto pyytää hallinto-oikeutta kumoamaan jaoston tekemän päätöksen ja palauttamaan asian uudelleen käsiteltäväksi.

Käsittely

23.04.2020

Vastaehdotus:

Tapio Klemetti: Jaosto toteaa lausuntonaan, ettei asian uudelleen käsittelylle ole tarvetta ja että hallinto-oikeuden tulee hylätä kaupungin valitus.

Kaupungin valituksessa esitetyt perustelut ovat virheellisiä esimerkiksi siltä osin, että ikkunaruujuja ei peitetä valituksessa väitetyin tavoin, sillä näyttö sijaitsee sisätilassa, eikä ikkunapintaa peitetä ollenkaan. Näytön väitetään olevan huomattavan kirkas, vaikka sitä on säädetty ympäröivään valaistukseen sopivaksi. Tilan omistaja on pitänyt ikkunassaan tämän kokoista mainosta yhtäjaksoisesti viimeiset yhdeksän vuotta ja tilaa on aiemmin käytetty diskona, jolloin ikkunat toimivat myös mainostamiseen.

Kaupungin valituksessa viitataan harhaanjohtavasti ja tarkoitushakuisesti muihin toimijoihin, joiden mainokset eivät sijaitse sisätiloissa toisin kuin tämä kyseinen näyttö. Kaupungin valituksessa (sivu 8) yksilöidyt mainosnäytöt ovat rakennuksen julkisivussa ulkopuolella ja siten niitä koskevat eri säännökset. Maankäyttö- ja rakennuslaki koskee nimenomaan julkisivua.

Valomainoksia on myös muissa vastaavissa sisätiloissa ja niistä on esitetty valokuvia jaoston ensimmäiseen käsittelyyn. Näiden muiden toimijoiden valomainoksiin ei ole puututtu.

Muilta osin kaupungin valituksessa ei ole yksilöity, miten olisi toimittu yhdenvertaisuusperiaatteen ja tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaisesti juuri kyseisessä tapauksessa verrattuna eri liiketiloissa sisäpuolella olevia muita näyttöjä kyseisen toiminnanharjoittajan näyttöön. Jaoston käsityksen mukaan menettely on ollut yhdenvertaista. Lisäksi jaoston käsityksen mukaan toimintaa rajoittavaan määräykseen pitää olla yksilöity peruste. Tällaista ei ole kaupungin valituksessa esitetty. Menettely on ollut yhdenvertaista ja johdonmukaista siinä mielessä, että sisätilojen näyttöihin ei ole puututtu useiden vuosien aikana näiden samojen perusteluiden vuoksi. Jaosto katsoo, että tästä johtuen yksittäisen näytön kieltäminen olisi yhdenvertaisuusperiaatteen ja hyvän hallintotavan vastaista.

Maankäyttö- ja rakennuslain tulkinta asiassa on epäselvä ja tämän tulkin tarkentaminen ei ole jaoston toimivallassa. Esimerkiksi Oulussa maankäyttö- ja rakennuslakia on tulkittu siten, ettei se koske sisätiloissa olevaa näyttöä. Tämä näkyy Kalevan artikkelista 25.3.2020, jossa Oulun rakennusvalvonnan johtaja Pekka Seppälä toteaa seuraavaa: ”Emme ole tähän mennessä puuttuneet rakennuksen sisäpuolella oleviin mainoksiin. Olemme tulkinneet luvanvaraisuuden koskevan raken-

23.04.2020

nuksen julkisivuja ja tonttia. Rakennusjärjestyksestä löytyy tiettyjä eväitä puuttua häiritseviin valomainoksiin. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa on pohdittu mahdollisuutta säädellä valomainostaulujen sijoittelua ja häiritsevyyttä. Linjauksia laintasolla ei kuitenkaan ole vielä tehty.” Tilanne on siten kiistatta epäselvä ja siihen vaaditaan selvyyttä ennen kuin toimijoiden oikeuksiin voidaan puuttua.

Kaupungin valituksessa ei ole perusteltu mihin väitteet kirkkaudesta ja häiritsevyydestä perustuvat. Jaoston aikaisempaan käsittelyyn saadun tiedon mukaan kirkkautta oli säädetty ja toimija oli siten toiminut vastuullisesti sekä pyydytyin tavoin. Kaupungin tulisi ensin keskustella toimijan kanssa siitä, onko kirkkautta edelleen tarvetta säätää tai tuleeko yöajaksi esittää toiveita erilaiselle toiminnalle ja puuttua toimintaan vasta, mikäli toiminnanharjoittaja ei toimi yhteistyössä pyydytyn tavoin. Kaupungin valituksessa ei ole yksilöity, ovatko näytöllä esitetyt mainokset olleet esitetyn tavoin häiritseviä ja miten toiminnanharjoittajaa olisi tältä osin neuvottu ja ohjattu toimimaan. Lisäksi jaosto päätöksensä mukaisesti huomauttaa, että samassa risteyksessä on useita muita vähintään yhtä kirkkaita näyttöjä, joten kaupungin esittämät väitteet juuri tämän näytön häiritsevyydestä liikenteelle ovat epä johdonmukaisia.

Mainonnan sisältö on sataprosenttisesti tilan omistajaa palvelevaa, sillä he harjoittavat mm. mainosten vuokraamiseen liittyvää liiketoimintaa, minkä lisäksi näytöllä esitetään jaoston havaintojen mukaan myös tilan omistajan omaa mainontaa.

Edellä kerrotun lisäksi perusteluiden ja valokuvien osalta jaosto viittaa toiminnanharjoittajan aiemmin toimittamaan vastineeseen.

Valituksessa ei ole esitetty mitään uutta seikkaa ja tästä syystä jaoston aikaisempaa päätöstä ei ole syytä muuttaa tai asiaa käsitellä uudelleen. Jaoston kanta ilmenee edellisen käsittelyn päätöksestä.

Kannattaja: Timo Raittinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jaosto toteaa lausuntoon, ettei asian uudelleen käsittelylle ole tarvetta ja että hallinto-oikeuden tulee hylätä kaupungin valitus. Kaupungin valituksessa esitetyt perustelut ovat virheellisiä esimerkiksi siltä osin, että ikkunaruujuja ei peitetä valituksessa väitetyin tavoin, sillä näyttö sijaitsee sisätilassa, eikä ikkunapintaa peitetä ollenkaan. Näytön väitetään olevan huomattavan kirkas, vaikka sitä on säädetty ympärivään valaistukseen sopivaksi. Tilan omistaja on pitänyt ikkunassaan

23.04.2020

tämän kokoista mainosta yhtäjaksoisesti viimeiset yhdeksän vuotta ja tilaa on aiemmin käytetty diskona, jolloin ikkunat toimivat myös mainostamiseen. Kaupungin valituksessa viitataan harhaanjohtavasti ja tarkoitushakuisesti muihin toimijoihin, joiden mainokset eivät sijaitse sisätiloissa toisin kuin tämä kyseinen näyttö. Kaupungin valituksessa (sivu 8) yksilöidyt mainosnäytöt ovat rakennuksen julkisivussa ulkopuolella ja siten niitä koskevat eri säännökset. Maankäyttö- ja rakennuslaki koskee nimenomaan julkisivua. Valomainoksia on myös muissa vastaavissa sisätiloissa ja niistä on esitetty valokuvia jaoston ensimmäiseen käsittelyyn. Näiden muiden toimijoiden valomainoksiin ei ole puututtu. Muilta osin kaupungin valituksessa ei ole yksilöity, miten olisi toimittu yhdenvertaisuusperiaatteen ja tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaisesti juuri kyseisessä tapauksessa verrattuna eri liiketiloissa sisäpuolella olevia muita näyttöjä kyseisen toiminnanharjoittajan näyttöön. Jaoston käsityksen mukaan menettely on ollut yhdenvertaista. Lisäksi jaoston käsityksen mukaan toimintaa rajoittavaan määräykseen pitää olla yksilöity peruste. Tällaista ei ole kaupungin valituksessa esitetty. Menettely on ollut yhdenvertaista ja johdonmukaista siinä mielessä, että sisätilojen näyttöihin ei ole puututtu useiden vuosien aikana näiden samojen perusteluiden vuoksi. Jaosto katsoo, että tästä johtuen yksittäisen näytön kieltäminen olisi yhdenvertaisuusperiaatteen ja hyvän hallintotavan vastaista.

Maankäyttö- ja rakennuslain tulkinta asiassa on epäselvä ja tämän tulkinnan tarkentaminen ei ole jaoston toimivallassa. Esimerkiksi Oulussa maankäyttö- ja rakennuslakia on tulkittu siten, ettei se koske sisätiloissa olevaa näyttöä. Tämä näkyy Kalevan artikkelista 25.3.2020, jossa Oulun rakennusvalvonnan johtaja Pekka Seppälä toteaa seuraavaa: ”Emme ole tähän mennessä puuttuneet rakennuksen sisäpuolella oleviin mainoksiin. Olemme tulkinneet luvanvaraisuuden koskevan rakennuksen julkisivuja ja tonttia. Rakennusjärjestyksestä löytyy tiettyjä eväitä puuttua häiritseviin valomainoksiin. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa on pohdittu mahdollisuutta säädellä valomainostaulujen sijoittelua ja häiritsevyyttä. Linjauksia laintasolla ei kuitenkaan ole vielä tehty.” Tilanne on siten kiistatta epäselvä ja siihen vaaditaan selvyyttä ennen kuin toimijoiden oikeuksiin voidaan puuttua.

Kaupungin valituksessa ei ole perusteltu mihin väitteet kirkkaudesta ja häiritsevyydestä perustuvat. Jaoston aikaisempaan käsittelyyn saadun tiedon mukaan kirkkautta oli säädetty ja toimija oli siten toiminut vastuullisesti sekä pyydetyin tavoin. Kaupungin tulisi ensin keskustella toimijan kanssa siitä, onko kirkkautta edelleen tarvetta säätää tai tuleeko yöajaksi esittää toiveita erilaiselle toiminnalle ja puuttua toimintaan vasta, mikäli toiminnanharjoittaja ei toimi yhteistyössä pyydetyn tavoin.

23.04.2020

Kaupungin valituksessa ei ole yksilöity, ovatko näytöllä esitetyt mainokset olleet esitetyn tavoin häiritseviä ja miten toiminnanharjoittajaa olisi tältä osin neuvottu ja ohjattu toimimaan. Lisäksi jaosto päätöksensä mukaisesti huomauttaa, että samassa risteyksessä on useita muita vähintään yhtä kirkkaita näyttöjä, joten kaupungin esittämät väitteet juuri tämän näytön häiritsevyydestä liikenteelle ovat epäjohtonmukaisia. Mainonnan sisältö on sataprosenttisesti tilan omistajaa palvelevaa, sillä he harjoittavat mm. mainosten vuokraamiseen liittyvää liiketoimintaa, minkä lisäksi näytöllä esitetään jaoston havaintojen mukaan myös tilan omistajan omaa mainontaa. Edellä kerrotun lisäksi perusteluiden ja valokuvien osalta jaosto viittaa toiminnanharjoittajan aiemmin toimittamaan vastineeseen.

Valituksessa ei ole esitetty mitään uutta seikkaa ja tästä syystä jaoston aikaisempaa päätöstä ei ole syytä muuttaa tai asiaa käsitellä uudelleen. Jaoston kanta ilmenee edellisen käsittelyn päätöksestä.

Jaa-äännet: 6

Noora Laak, Lea Saukkonen, Sameli Sivonen, Lilja Tamminen, Anita Vihervaara, Pertti Villo

Ei-äännet: 0

Tyhjä: 3

Mukhtar Abib, Tapio Klemetti, Timo Raittinen

Poissa: 0

Tapio Klemetti: Ympäristö- ja lupajaosto ei ole ylittänyt toimivaltaansa vaan on tehnyt ja perustellut mainoslaitteita koskevat päätöksensä linjakkaasti vakiintuneen tulkinnan mukaan, jossa MRL:n 126 §, kaupungin rakennusjärjestyksen 9 § sekä rakennusvalvonnan oman sähköisiä vaihtuvanäyttöisiä mainoslaitteita koskevan ohjeen on jo vuosia tulkittu säätelevän rakennusten ulkopuolisia näyttöjä mutta ei rakennusten sisälle sijoitettuja näyttöjä.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Kaisa Hongisto, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 26404
kaisa.hongisto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Päätösehdotus
- 2 Asemakaava 8044

23.04.2020

3	Kantakartta
4	Tarkastuslausunto 14-75-19-HAL, Asunto-Osakeyhtiö
5	Tarkastuslausunto 14-75-19-HAL, osakkeenomistaja
6	Osakkeenomistajan ja toiminnanharjoittajan vastine
7	Asunto-osakeyhtiön vastine
8	Tiedoksianto, Asunto-osakeyhtiö
9	Tiedoksianto, osakkeenomistaja
10	Valokuvia
11	Valtakirja
12	Kuvakaappaus Outshine Oyn sosiaalisen median tilttä
13	Rakennuslautakunnan pöytäkirja, rakennustapaohjeen hyväksyminen
14	Rakentamistapaohje sähköiset vaihtuvanäyttöiset mainoslaitteet
15	Valtuustoaloite, keinovalaistuksen säätely ja valosaasteen vähentäminen
16	Helsingin kaupungin valitus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helsingin hallinto-oikeus	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
	Liite 1
	Liite 2
	Liite 3
	Liite 4
	Liite 5
	Liite 6
	Liite 7
	Liite 8
	Liite 9
	Liite 10
	Liite 11
	Liite 12
	Liite 13
	Liite 14
	Liite 15
	Liite 16

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

23.04.2020

Lisätiedot

Kaisa Hongisto, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 26404
kaisa.hongisto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Päätoisehdotus
- 2 Asemakaava 8044
- 3 Kantakartta
- 4 Tarkastuslausunto 14-75-19-HAL, Asunto-Osakeyhtiö
- 5 Tarkastuslausunto 14-75-19-HAL, osakkeenomistaja
- 6 Osakkeenomistajan ja toiminnanharjoittajan vastine
- 7 Asunto-osakeyhtiön vastine
- 8 Tiedoksianto, Asunto-osakeyhtiö
- 9 Tiedoksianto, osakkeenomistaja
- 10 Valokuvia
- 11 Valtakirja
- 12 Kuvakaappaus Outshine Oyn sosiaalisen median tilitä
- 13 Rakennuslautakunnan pöytäkirja, rakennustapaohjeen hyväksyminen
- 14 Rakentamistapaohje sähköiset vaihtuvanäyttöiset mainoslaitteet
- 15 Valtuustoaloite, keinovalaistuksen säätely ja valosaasteen vähentäminen
- 16 Helsingin kaupungin valitus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin hallinto-oikeus

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Liite 11

Liite 12

Liite 13

Liite 14

Liite 15

Liite 16

23.04.2020

Asia/14

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 13.02.2020 § 17

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 30.01.2020 § 12